

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2007. évi október hó 30. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett embercsempészás büntette miatt az I. r. terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a X. rendű terhelt védője útján, valamint a VI. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Zalaegerszegi Városi Bíróság 1.B.525/2005/42. számú és a Zala Megyei Bíróság Bf.395/2006/12. számú ítéletét a X. rendű és a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Zalaegerszegi Városi Bíróság a 2006. április 13-án hozott 1.B.525/2005/42. számú ítéletével a VI. r. és a X. r. terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként folytatólagosan, üzletszerűen, bűnszervezetben elkövetett embercsempészás büntetében. Ezért a VI. r. terheltet 2 év és 4 hónapi fegyházra, 3 évi közügyektől eltiltásra, a X. r. terheltet 3 év fegyházra, 3 év közügyektől eltiltásra és 600.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsáthatók.

A Zala Megyei Bíróság Bf.395/2006/12. számú, 2006. november 24. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a VI. r. terhelttel szemben a főbüntetés tartamát 1 év és 10 hónapi börtönbüntetésre, a X. r. terhelt vonatkozásában a fegyházbüntetés tartamát 2 év 4 hónapra, a pénzmellékbüntetés összegét 200.000 Ft-ra enyhítette.

A megállapított tényállás lényege a következő.

A VIII. r. terhelt 2002-2003. években az arab országokból, elsősorban Egyiptomból Nyugat-Európába irányuló embercsempész bűnszervezet egyik magyarországi irányítója és szervezője volt. Ezen tevékenységét a többek között utazásszervezéssel foglalkozó budapesti székhelyű kft útján fejtette ki, melynek tagja és egyedüli ügyvezetője volt. Ennek során kapcsolatot épített ki külföldi, elsősorban arab országokban működő embercsempészzel foglalkozó személyekkel. Ennek kapcsán magyarországi létező, illetőleg nem létező, vagy már megszűnt sportklubok nevében készített fiktív meghívóleveleket a főként egyiptomi és arab állampolgárok részére és azt a beutazáshoz szükséges vízum megszerzéséhez használta fel. Így Magyarországra juttatott külföldiek magyarországi szállásfoglalását is intézte, és őket részben a zöldhatáron, részben pedig az M. folyón csónakkal átkelve juttatták Horvátország és Szlovénia érintésével Nyugat-Európába. Mindkét szállítási útvonalon erre a célra hosszabb időre szervezett összehangoltan működő magyarországi csoportok - azaz bűnszervezetek - közreműködésével. Ezek a csoportok a hasonló célra szervezett horvátországi bűnszervezettel is összehangolták tevékenységüket.

2003 márciusában az M. folyón történő embercsempészetet a X. r. terhelt szervezte meg. A külföldiek M. folyón történő átjuttatására a III. r. terheltet kérte fel. a X. r. terhelt személyenként 100 dollárt ígért a III. r. terheltnek a közreműködésért. Az M. partján történő figyeléssel, valamint a külföldiek M. part közelében történő átvételével a III. r. terhelt - a X. r. terhelt tudtával - a VI. r. terheltet bízta meg.

A Budapesten elszállásolt külföldiek továbbszállításával a VIII. r. terhelt a vele embercsempész tevékenysége során már korábban kapcsolatban álló I. r. terheltet, a X. r. terhelt pedig a VII. r. terheltet bízta meg, aki előtt az útvonal biztosítását a X. r. terhelt személyesen vállalta. A külföldiek Horvátországban a Mura túlsópartján történő átvételét a III. r. terhelt szervezte meg, velük kapcsolatban álló, de csak gúnynévről ismert „Milán”, „Gorán”, „Dani” és „Picek” nevű embercsempész társai közreműködésével, akik Horvátországból Szlovéniába szervezték a külföldiek engedély nélküli átjuttatását a határon, ahol egy Abdul néven ismert, a VIII. r. terhelttel kapcsolatban álló személy szervezte volna a külföldiek Olaszországban csempészését.

2003. március 17. napján a VIII. r. és a X. r. terheltek megegyeztek, hogy a Budapesten előzőleg elszállásolt négy külföldi személyt aznap engedély nélkül átjuttatják a magyar-horvát államhatáron. A X. r. terhelt erről értesítette a III. r.

terheltet. A négy ismeretlen személyazonosságú külföldi állampolgárt Budapestről az I. r. terhelt H. község térségébe szállította, itt a VII. r. terhelt várta őket, aki gépkocsijával szállította tovább, majd az M. folyóhoz vezető úton átadta őket a VI. r. terheltnek. A szállítás ideje alatt a VII. r. terhelt gépkocsija előtt haladt a X. r. terhelt egy másik személygépkocsival és telefonon kapcsolatot tartottak az esetleges rendőri, illetve határőri ellenőrzés elkerülése végett.

A VI. r. terhelt a négy külföldit a Mura folyóhoz vezette és a III. r. terhelttel együtt 21.00 óra körüli időben őket gumicsónakkal átszállították a folyón. A III. és a VI. r. terheltektől Horvátországban a külföldieket „Milán” nevű embercsempész és társai „Gorán” és „Dani” vették át. Később Horvátországból ugyancsak engedély nélkül Szlovéniába szállították az ismeretlen négy külföldit, ahol Abdul néven ismert és a VIII. r. terhelttel kapcsolatban álló személynek kellett őket átadni. Szlovéniából Abdul szervezte volna a külföldiek Olaszországba történő átcsempészését. A szlovén rendőrség azonban 2003. március 19-én elfogta a négy fő ismeretlen személyazonosságú külföldit.

Ezt követően a III. r. terhelt is - a X. r. terhelt mellett - felvette a kapcsolatot a VIII. r. terhelttel és közösen szervezték, valamint irányították a további embercsempész tevékenységet.

2003. március 20-án szintén Budapesten elszállásolt négy fő külföldi állampolgárt a VIII. r. terhelt megbízásából az I. r. terhelt szállította H. térségébe, ahol a VII. r. terhelt autójába szálltak át, aki őket továbbszállította, majd a VI. r. terheltnek adta át. A VII. r. terhelt gépkocsija előtt a szállítás ideje alatt a X. r. terhelt haladt gépkocsival az esetleges leleplezés elkerülése érdekében. A VI. r. terhelt a Mura folyóhoz vezette gyalog a négy ismeretlen külföldit, ahol a III. r. terhelttel együtt csónakkal átszállították őket a folyón Horvátországba. A VI. r. terhelt terhelt-társainak telefonon jelentette a környéken a határőrség, valamint civilek mozgását. A III. r. és a VI. r. terheltektől Horvátországban „Gorán”, „Milán” és „Picek” vették át a négy külföldit, hogy őket továbbcsempéssék Szlovéniába.

Ezen a napon, a XII. r. terhelt a VIII. r. terhelt megbízásából találkozott a III. és a X. r. terheltekkel, valamint a horvát embercsempészek vezetőjével, részükre ekkor fizette ki a 2003. március 17-i, a március 20-i és a március 21-i embercsempészésért járó pénzt.

2003. március 21. napján a VIII. r. terhelt a X. r. terheltnek és a III. r. terheltnek négy fő külföldi állampolgár magyar-horvát államhatáron való átcsempészésére adott megbízást. A négy külföldit az I. r. terhelt szállította H. térségébe, a külföldiek átvételét

és az államhatáron való átjuttatását a továbbiakban a III. és a X. r. terhelt szervezte meg magyarországi, illetőleg horvátországi társaikkal. A VII. r. terhelt útját gépkocsival a X. r. terhelt biztosította. Az M. folyó térségében tartózkodott ezidőben a VI. r. terhelt. Őt a határőrség igazoltatta, ekkor a III. r. terhelt utasítást adott a X. r. terheltnek, hogy a külföldieket panzióban helyezték el. A négy fő egyiptomi állampolgárságú személyt azután két nap múlva, 2003. március 23-án a VII. r. terhelt szállította a X. r. terhelt felvezetésével a Mura folyó térségébe, ahonnan a VI. r. terhelt gyalogosan a Mura folyóhoz vezette a négy egyiptomi állampolgárt, majd a III. r. terhelttel együtt átszállították őket a horvát partra.

A lebukástól való félelmében a X. r. terhelt ezt követően felhagyott a VIII. r. terhelttel való együttműködéssel.

2003. április 17-én a VI. r. terhelt a IX., az V. és a III. r. terheltekkel együtt az M. folyó térségben tartózkodott további négy egyiptomi állampolgár folyón való átszállításához, illetőleg annak biztosításához felkészülve. Az átszállításra a határőrség beavatkozása miatt nem került sor.

Az elsőfokú ítélet indokolása a 31. oldalon tartalmazza azt a tényálláshoz tartozó megállapítást, hogy a bűnszervezet minden tagja anyagi haszonszerzés végett vett részt az elkövetésben.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a VI. r. terhelt védője és a X. r. terhelt - védője útján - nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a cselekmény törvénysértő minősítése miatt és a büntetés enyhítése érdekében.

A VI. r. terhelt védőjének álláspontja szerint a másodfokú bíróság kiterjesztően értelmezte a Legfelsőbb Bíróság 4/2005. számú büntető jogegységi határozatát.

Nem bizonyított, hogy a VI. r. terhelt tudott arról, hogy bűnszervezet tevékenységébe vesz részt.

A Btk. 137.§ 8. pontja szerinti bűnszervezet lényegi ismérve a hosszabb időre szervezettség sem állapítható meg. Vitatta az üzletszerű elkövetést is.

A X. r. terhelt védője arra hivatkozott, hogy a terhelt terhére rótt cselekmény a bűnszervezet kritériumainak és a jogegységi határozat által megkívánt ismérveknek nem felel meg. A X. r. terhelt rövid időn belül a cselekménnyel felhagyott, az elkövetéstől önként elállt. Nem állapítható meg, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében annak működéséhez csatlakozott volna. A bíróság ilyen irányú bizonyítást nem is

folytatott és figyelmen kívül hagyta a jogegységi tanács azon megállapítását, hogy csak a konkrét bűncselekmény megvalósításának körülményei adhatnak alapot a bűnszervezetben elkövetés megállapítására. Vitatta a védő a főügyészség és a Zala Megyei Bíróság egybehangzó azon álláspontját, hogy „a Legfelsőbb Bíróság legutóbbi állásfoglalását követően ez a jogkérdés külön elemzést már nem igényel”.

A Legfőbb Ügyészség BF. 609/2007/1. és BF.609/2007/2. számú átiratában és az ügyész a nyilvános ülésen a VI. és a X. r. terheltek vonatkozásában a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítványok nem alaposak.

A felülvizsgálat során a Be. 423.§ (1) bekezdése értelmében a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, annak megalapozottsága nem vitatható. A bizonyítás esetleges hiányosságai sem vizsgálhatók.

Az irányadó tényálláshoz képest nem sértettek anyagi jogszabályt az eljáró bíróságok a terheltek cselekményének jogi minősítésénél.

A Btk. 137.§ 8. pontja szerint a bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények elkövetése.

Ez a fogalom-meghatározás - a korábbi szabályozástól eltérően - a bűnszervezet olyan külső tárgyi jellegű ismérveit fogalmazza meg, amelyek kívülálló számára is felismerhetők.

A bűnszervezetben elkövetés megállapításához az elkövetőnek a körülmények alapján azt kell tudnia, hogy azt a súlyosabb megítélésű szándékos bűncselekményt, amelyhez saját bűnös tevékenységével kapcsolódik, olyan bűnözésre alakult csoport hajtja végre, amely a bűnszervezet törvényi kritériumainak megfelel.

A bűnszervezet jellemzőinek - így a hosszabb időre szervezettségnek is - nem a bűnszervezethez csatlakozó elkövető, hanem a bűnszervezet oldalán kell fennállnia. A bűnszervezetben elkövetés megállapítása szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a terhelt mennyi ideig vett részt a bűnszervezet működésében, hanem annak, hogy a bűnszervezet milyen hosszan tevékenykedett.

A Legfelsőbb Bíróság 4/2005. számú büntető jogegységi határozata értelmében a bűnszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt tettesként

vagy részesként valósít meg, ha az elkövető tudata a bűnszervezet Btk. 137.§ 8. pontjában meghatározott tárgyi ismérveit átfogja.

A bűnszervezetben elkövetést is átfogó tudattartalom meglétét a Legfelsőbb Bíróság 4/2005. számú jogegységi határozatának meghozatalát követően is az alapcselekmény megvalósulásának konkrét körülményei és a bűnszervezet törvényben meghatározott külső, tárgyi ismérveire következtetést megalapozó, a tényállásban rögzített tények alapján kell vizsgálni és megítélni.

Az elkövető tudatának arra kell kiterjedni, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében annak működéséhez csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik.

Az irányadó tényállás szerint a VI. r. terhelt 2003. március 17. és 2003. április 17. napja között három alkalommal nyújtott segítséget - esetenként négy - külföldi személynek az államhatár engedély nélküli átlépéséhez oly módon, hogy a határfolyón való átszállításukban működött közre egy esetben pedig a határon erre felkészülve várakozott.

A külföldi személyeket a VI. r. terhelt a VII. r. terhelttől az országon belül vette át, az utat a határig a X. r. terhelt biztosította. A határon való átszállításban a III. r. terhelttel együtt vett részt, a külföldre juttatott személyeket embercsempészzel foglalkozó csoport tagjainak adták át. Tevékenységüket fedezték a IV., a XI. és a XIV. r. terheltek, akikkel telefonon tartottak kapcsolatot.

A tényállás szerint a X. r. terhelt 2003. március 17. és március 23-a között elkövetett cselekmények során a bűnszervezet egyik irányítója, szervezője volt. Szervező tevékenységét már több héttel a szállítások konkrét időpontja előtt megkezdte. A X. r. terhelt bízta meg a külföldiek továbbszállításával a III. és a VII. r. terhelteket. A gépkocsival biztosította és kísérte a migránsok szállítását és a feladat teljesítése után ő vette át az embercsempészetért járó pénzt a megbízótól.

A X. r. terhelt együttműködött a VIII. r. terhelttel is, aki 2002-2003. évben az arab országokból Nyugat-Európába irányuló embercsempész bűnszervezet magyarországi irányítója és szervezője volt és kapcsolatban állt az arab országokban, Horvátországban, Szlovéniában működő embercsempészzel foglalkozó csoportokkal is. A X. r. terhelt vele közösen szervezte és irányította az országba illegálisan érkező külföldi személyek elhelyezését, továbbszállítását és az államhatáron átjuttatását.

Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a X. és a VI. r. terheltek tevékenységüket egy ténylegesen létező, nemzetközi

méretekben szervezett, embercsempészzel foglalkozó bűnszervezet működéséhez kapcsolódva fejtették ki.

A cselekmények végrehajtása során a terheltek több társukkal, közöttük külföldön működő embercsempész-csoport tagjaival is folyamatos kapcsolatot tartottak fenn, egymás tevékenységét ismerték, szervezték, összehangolták és figyelemmel kísérték. Az elkövetés konkrét körülményei alapján nyilvánvaló volt számukra, hogy a bűncselekmények elkövetése háromnál több személyből álló csoport részvételével történik.

Nem kétséges, hogy a távoli országok állampolgárainak több országhatáron keresztül, különböző időpontokban történő illegális átléptetésének előkészítéséhez, megszervezéséhez a tényállásban rögzített feltételek megteremtéséhez hosszabb idő szükséges. Ezt a VI. és a X. r. terheltek is felismerték, saját, aktív részvételüknek időtartama is több hétre tehető.

Mindezek alapján arra kell következtetni, hogy tudatuk átfogta a bűnszervezet valamennyi fogalmi ismervét. A terheltek cselekményének bűnszervezetben elkövetettkénti minősítése tehát az anyagi jogszabálynak és az ítélkezési gyakorlatnak megfelel.

Az üzletszerűség megállapításával összefüggésben a védő az ítéleti tényállást vitatja, az elsőfokú bíróság ugyanis tényként állapította meg, hogy a bűnszervezet minden tagja haszonszerzés végett vett részt az elkövetésben.

A X. r. terhelt esetében az önkéntes elállásra hivatkozás az adott tényálláshoz képest téves. Önkéntes elállás csak kísérleti szakban maradt cselekmények tekintetében kerülhet szóba. A X. r. terhelt azonban a neki felrótt bűncselekményt az elkövetési magatartás teljes megvalósításával befejezte. Az a tény, hogy a X. r. terhelt a lelepleződéstől való félelmében további bűncselekmények elkövetésében már nem vett részt, értelemszerűen nem vonható a Btk. 22.§-ának i) pontjában megjelölt egyéb büntethetőséget kizáró ok körébe.

Mivel anyagi jogszabálysértés nem volt megállapítható, a törvényes büntetési keretben kiszabott büntetés megváltoztatására sem volt lehetőség.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

Budapest, 2007. október 30.

*Dr. Akáczt József s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Ferencné s.k.
előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró*

A kiadmány hitelélül:

*bírószági tisztviselő
N-né TH*